

Lovforslag nr. L 93. Fremsat den 18. november 1992 af landbrugsministeren (Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om husdyrsygdomme

§ 1.

I lov nr. 814 af 21. december 1988 om husdyrsygdomme som ændret ved lov nr. 189 af 23. marts 1992 foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter »husdyr«: »herunder akvakulturdyr«.

2. I § 7, stk. 2, nr. 4, indsættes efter litra b som nyt litra:

»c) stop for tilledning og afledning af vand.«.

3. Efter § 8 indsættes:

»§ 8a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om etablering og drift af dambrug, havbrug og andre akvakulturanlæg samt for virksomheder, hvor akvakulturprodukter renses eller opskæres. I reglerne kan stilles krav om registrering af brug, anlæg og virksomheder.«.

4. I § 28, stk. 2, indsættes i slutningen som nyt punktum:

»Landbrugsministeren kan herved bestemme, at betalingen for undersøgelserne ikke fuldt ud skal dække udgifterne hertil.«.

5. § 28, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringsskrivelser samt betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i stk. 2-4 eller § 28a omhandlede beløb.«.

6. Efter § 28 indsættes:

»§ 28a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af afgifter til dækning af veterinærkontrollen eller dele heraf i forbindelse med opdræt og omsætning m.v. af akvakulturdyr.

§ 28b. Der er udpantningsret for de i § 28, stk. 2-5, og § 28a nævnte beløb.«.

7. Efter § 33 indsættes:

»§ 33 a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om kontrol med de oplysninger, der er nødvendige for opkrævning af afgifter i henhold til § 28a.

Stk. 2. Endvidere kan landbrugsministeren fastsætte regler om den regnskabsførelse m.v., der skal følges af virksomheder i forbindelse med opkrævningen af afgifterne.«.

8. I bilag 1 indsættes i slutningen af Gruppe A:

»Sygdomme hos akvakulturdyr
Infektøs Lakse Anæmi (ISA)«

og i slutningen af Gruppe B:

»Sygdomme hos akvakulturdyr
Hæmorrhagisk Virusseptikæmi (VHS)

(»Egtved-syge«)

Infektøs Hæmatopoietisk Nekrose (IHN)«.«.

9. I bilag 2 indsættes i slutningen af Gruppe I:

»Sygdomme hos akvakulturdyr
Infektøs Lakse Anæmi (ISA)

Infektøs Hæmatopoietisk Nekrose (IHN)«

og i slutningen af Gruppe II:

»Sygdomme hos akvakulturdyr
Hæmorrhagisk Virusseptikæmi (VHS)

(»Egtved-syge«)«.«.

10. I lov nr. 189 af 23. marts 1992 om ændring af lov om husdyrsygdomme indsættes efter § 2:

»§ 3. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos ferskvandsfisk, jf. lovbekendtgørelse nr. 903 af 15. december 1987.

Stk. 3. Regler, der er udstedt med hjemmel i den i stk. 2 anførte lov, forbliver i kraft, indtil de afløses af regler fastsat i henhold til lov om husdyrsygdomme.

Stk. 4. Overtrædelse af bestemmelser, der forbliver i kraft, straffes med bøde. Bestemmelserne i §§ 36 og 37 i lov om husdyrsygdomme finder tilsvarende anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget er at tilvejebringe grundlaget for en gennemførelse af EF-regler om dyresundhedsmæssige betingelser for afsætning af akvakulturdyr og -produkter og om bekæmpelse af sygdomme hos fisk og andre akvakulturdyr. Endvidere foreslås en tilpasning af reglerne om gebyrer m.v.

Forslaget berører ikke områder, som i øjeblikket varetages af Fiskeriministeriet. Foranstaltninger efter loven vil kun omfatte vildtlevende fisk, krebs, skaldyr og bløddyr i det omfang, det er nødvendigt for at bekæmpe eller forebygge sygdomme hos akvakulturdyr.

Der er betydelige eksportmæssige interesser knyttet til samhandelen med akvakulturprodukter. I 1991 eksporteredes således 17.300 tons damørred, æg og sættefisk til en værdi af ca 465 mill. kr.

Med Rådets direktiv 91/67/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for afsætning af akvakulturdyr og -produkter, der skal være gennemført senest den 1. januar 1993, er der som led i etableringen af Det Indre Marked tilvejebragt fælles veterinærregler for samhandelen og national handel med fisk og andre akvakulturdyr. Der forventes endvidere i løbet af 1993 vedtaget et rådsdirektiv vedrørende fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af visse fiskesygdomme.

Ifølge direktiv 91/67/EØF kan geografiske områder eller enkelte akvakulturbrug i Fællesskabet opnå status som zoner fri for nærmere angivne sygdomme. Handel er herefter kun mulig mellem zoner af samme status eller fra zoner af høj sygdomsstatus til zoner af lavere status. Opretholdelse af en bestemt sygdomsstatus forudsætter gennemførelse af kontrol- og sygdomsbekæmpelsesprogrammer.

De forventede fællesskabsregler vedrørende bekæmpelse af fiskesygdomme vil fastlægge principperne for bekæmpelse af alvorlige og tabvoldende fiskesygdomme i Fællesskabet.

Bekæmpelse af fiskesygdomme har hidtil været varetaget på grundlag af lovbestemte nr. 903 af 15. december 1987 om bekæmpelse af smitsomme

sygdomme hos ferskvandsfisk. Denne lov omfatter imidlertid – i modsætning til EF-reglerne – kun ferskvandsfisk i dambrug på land, men f.eks. ikke fisk i havbrug, som der er etableret mange af i de senere år. Loven er også på andre områder utidssvarende. Lov om husdyrsygdomme omfatter principielt fisk, men reglerne om Det Indre Marked nødvendiggør en tilpasning af lovgivningen.

På denne baggrund vil det være hensigtsmæssigt, at husdyrsygdomsloven tilpasses, således at de nødvendige husdyrsygdomsmæssige regler kan fastsættes også for akvakulturdyr alene i medfør af denne lov. Loven om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos ferskvandsfisk kan samtidig ophæves. Fællesskabsregler om forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme hos akvakulturdyr tænkes herefter implementeret i medfør af husdyrsygdomslovens regler, herunder lovens § 34.

Med henblik på at rådgive landbrugsministeren ved administrationen af husdyrsygdomslovens bestemmelser vedrørende fisk og andre akvakulturdyr agtes det i medfør af den gældende lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos ferskvandsfisk nedsatte rådgivende udvalg opretholdt. Ved udvalgets sammensætning vil der dog blive taget hensyn til, at også havbrug og andre akvakulturbrug, der hidtil ikke har været omfattet af regler på området, bør repræsenteres i udvalget.

I forbindelse med videreførelse af allerede eksisterende sygdomsbekæmpelsesprogrammer og som følge af EF's samhandels- og kontrolregler på området tænkes bl.a. fastsat regler om dokumentation og registrering ved afgang, tilgang, flytning og omsætning af levende eller aflivede ikke rensede fisk og andre akvakulturdyr. Dette tænkes at ske med hjemmel i husdyrsygdomslovens § 14, stk. 2.

Den hidtidige veterinærkontrol og sygdomsbekæmpelse på fiskeområdet har især været rettet mod bekæmpelse af virussygdommen VHS (Hæmorrhagisk Virusseptikæmi). Kontrollen har omfattet ca. 530 dambrug. Hertil vil nu komme ca. 35 havbrug, ca. 20 recirkulerende anlæg med saltvandsfisk og ca. 50 åleanlæg. Hvis Danmark ønsker at opnå status

som fri for krebsepest, skal de ca. 150 krebsebrug ligeledes under veterinærkontrol.

Man har fra dansk side indtil videre søgt EF-godkendelse af hele Danmark som fri for IHN (Infektøs Hæmatopoietisk Nekrose) og den nordlige del af Jylland som fri for VHS.

De relevante sygdomme hos fisk og andre akvakulturdyr, for tiden ISA (Infektøs Lakse Anæmi), VHS og IHN, foreslås optaget på bilagene til husdyrsygdomsloven.

Den veterinære kontrol med akvakulturdyr vil i overensstemmelse med EF-bestemmelserne bestå af prøvetagning fra hvert akvakulturbrug normalt 1 til 2 gange årligt, kontrol – eller ved indførsel fra EF-lande stikprøvekontrol – med importerede levende fisk og kontrol i forbindelse med udstedelse af eksportcertifikater.

2. De økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget vil i høj grad afhænge af, hvilken zonestatus, der ønskes opretholdt i Danmark for de forskellige sygdomme.

Udgifterne er for finansåret 1993 foreløbigt anslået til ca. 2,2 mill. kr. For 1992 er udgifterne på området budgetteret til 1,6 mill. kr. Udgifterne forudses i vidt omfang dækket ved opkrævning af afgifter og gebyrer.

Det forudsættes, at Veterinærdirektoratet skal varetage administrationen i medfør af loven og prøvetagning i dambrug og andre akvakulturbrug på land. Havbrugene, hvis forhold i øvrigt varetages af Fiskeriministeriet, har hidtil ikke været undergivet veterinærkontrol, men vil nu også være omfattet af Veterinærdirektoratets administration på lovens område. Der påtænkes etableret en aftale om samarbejde mellem Fiskeriministeriet og Landbrugsministeriet med henblik på en koordineret administration af reglerne på området, herunder godkendelsesprocedurer og dokumentation.

Lovforslaget vil ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og amter.

3. Høring:

Følgende organisationer m.v. er hørt over lovforslaget:

Dansk Dambrugerforening, Dansk Havbrugerforening, Organisationen Dansk Akvakultur, Dansk Åleproducentforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Krebseforeningen, Avl og Opdræt, Danmarks Krebseavlforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Sammenslutningen af Danske Ørred-eksportører.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget tilsigter at præcisere, at akvakulturdyr såsom fisk, skaldyr, krebs og bløddyr i dambrug, havbrug og andre akvakulturanlæg betragtes som husdyr og dermed omfattes af lovens bestemmelser.

Til nr. 2

De gældende bekæmpelsesforanstaltninger omfatter bl.a. afspærring. Da fiskesygdomme i vidt omfang spredes gennem vand, er det fundet hensigtsmæssigt gennem optagelse af et særligt litra c) at understrege, at der også kan ske afspærring for tilledning og afledning af vand i akvakulturanlæg.

Til nr. 3

Reglerne vil omfatte betingelser, som er nødvendige af hensyn til sygdomsforebyggelse. For opskæringsvirksomheder gælder der f.eks. allerede efter de gældende regler krav med hensyn til spildevandsafledning for at hindre smittespredning og for dambrug krav om overdækning med net eller snore, således at smitte ikke kan spredes med fugle. Registrering af brug, anlæg og virksomheder gør det muligt at spore mulige smittekilder og gennemføre bekæmpelse ved sygdomsudbrud.

Det er i øvrigt hensigten i medfør af bestemmelserne i kapitel 4 og 5 i lov om husdyrsygdomme at videreføre den hidtidige regulering med hensyn til drift af dambrug og transport af levende fisk, herunder krav til læsepladser og desinfektion af transportmateriel og dambrugsmateriel, under hensyntagen til EF-reglerne på området.

Til nr. 4

Med forslaget præciseres adgangen til af hensyn til det veterinære beredskab at fastsætte betalingen, således at den ikke fuldt ud dækker omkostningerne ved undersøgelse af prøverne, uanset om undersøgelsen gennemføres i forbindelse med offentlig reguleret sygdomsbekæmpelse eller som led i laboratoriernes øvrige diagnostiske virksomhed. Forslaget omfatter undersøgelser generelt, ikke blot undersøgelser vedrørende fiskesygdomme.

Til nr. 5

For afgifter og gebyrer kan der i henhold til renteloven først opkræves renter fra retsforfølgingsdato. For at kunne sikre staten renter fra forfaldsdato foreslås indsat en udtrykkelig bestemmelse herom. En

udtrykkelig hjemmel til opkrævning af særligt gebyr for påkrav foreslås samtidig optaget i loven.

Til nr. 6

Der opkræves i medfør af den eksisterende lov afgifter til dækning af en række udgifter på området. Afgiften er for tiden 900 kr. halvårligt pr. dambrug, hvor der opdrættes laksefisk.

Det fremtidige system for opkrævning af afgifter forudsættes fastlagt efter drøftelse med de berørte organisationer. Det forventes udformet som en fast afgift eller som en afgift fastsat under hensyntagen til produktionens størrelse.

Optrædende afgifter og gebyrer forudses at dække den væsentligste del af udgifterne til tilsyn og prøvetagning og -undersøgelse, kontrollen i forbindelse med udstedelse af eksportcertifikater og kontrollen med indførsel fra tredjelande. I overensstemmelse med principperne i husdyrsygdomslovens § 28, stk. 1, jfr. lovforslagets bemærkninger hertil, forudsættes det offentlige at afholde udgifterne ved de statslige laboratoriers diagnostiske undersøgelser af prøver, der er udtaget i anledning af konkret mistanke om sygdomsudbrud i et akvakulturbrug. Udgifterne hertil er for 1993 budgetteret til ca. 100.000 kr.

Til nr. 7

Bestemmelsen skal give hjemmel til at gennemføre regnskabsmæssig og anden kontrol, der måtte være nødvendig i forbindelse med opkrævningen af de nævnte afgifter.

Til nr. 8

Bilag 1 som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 819 af 23. september 1992 vedrører anmeldeligt sygdomme. Den alvorlige laksesygdom ISA, som kun findes i Norge, er omfattet af de internationale bestemmelser om anmeldelsespligt. Også de to andre sygdomme, VHS og IHN, bør imidlertid være anmeldeligt for at sikre grundlaget for forebyggelse og bekæmpelse af sygdommene.

Til nr. 9

Bilag 2 som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 819 af 23. september 1992 vedrører sygdomme, der kan bekæmpes i medfør af husdyrsygdomsloven. Kun VHS forekommer for øjeblikket i Danmark. Hvis ISA skulle optræde i Danmark, vil det være påkrævet at indlede en bekæmpelse af sygdommen.

Til nr. 10

Lov nr. 814 af 31. december 1988 om husdyrsygdomme er ved kgl. anordning nr. 858 af 18. december 1991 sat i kraft for Grønland med de i anordningen angivne afvigelser. Der er ikke for tiden grundlag for at lade bestemmelserne i lov nr. 189 af 31. marts 1992 træde i kraft for Grønland.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft den 1. januar 1993, idet EF's samhandelsregler for akvakulturtyr efter direktiv 91/67/EØF skal iværksættes senest denne dato.